



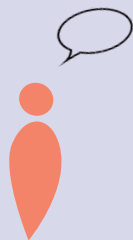
### Opatrovník je tu pro tebe

- s opatrovníkem se můžeš osobně setkat
- opatrovníkovi můžeš zavolat
- opatrovníkovi můžeš napsat email nebo dopis
- s opatrovníkem můžeš mluvit sám, bez rodičů
- opatrovník ti řekne, jak to u soudu bude probíhat a jak to tam vypadá
- opatrovník ti může pomoci vyjádřit tvá přání a názory
- pokud půjdeš na soudní jednání, můžeš se na to připravit se svým opatrovníkem
- opatrovník u tebe bude po celou dobu, kdy budeš u soudu mluvit.



### A jaká jsou tvá práva v soudním jednání?

- Máš právo být dítětem i když mluvíš s opatrovníkem nebo se soudcem.
- Máš právo na své pocity.
- Máš právo říct, jaké to pro tebe je.
- Máš právo se vyjádřit k věcem, které se tě týkají.
- Máš právo říct svůj názor.
- Máš právo říct, co si myslíš.
- Máš právo říct, co si přeješ.
- Máš také právo neodpovídat na otázky.
- Máš právo vědět o tom, co se děje.
- Máš právo vědět o tom, co se může dít v budoucnu.
- Můžeš se podílet na rozhodování o své budoucnosti.



### Soud má svého soudního sociálního pracovníka, který pomáhá rodičům se dohodnout a co může nabídnout tobě?

- Prohlídku budovy Okresního soudu v Liberci.
- Kancelář, kde spolu můžete čekat na začátek nebo konec soudního jednání.
  - Můžeš ho požádat, aby s tebou soudce mluvil v jeho kanceláři.

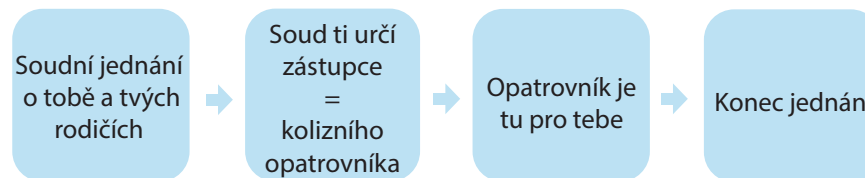


Jsem tady pro tebe  
sociální pracovník



## Informace pro děti Okresní soud v Liberci

Ahoj, jsem sociální pracovník a mám pro tebe pár informací. Možná tě napadá, jak se dítě dostane k soudu? Rodiče tě přece všude zastupují. Tohle pravidlo ale neplatí, pokud se soudní jednání týká společně tebe i tvých rodičů. Soud ti musí určit zástupce. Říká se mu kolizní opatrovník nebo jen opatrovník. Opatrovník tě zastupuje jen v soudním jednání. Stará se o tvá práva. Je to vlastně takový tvůj „osobní právník“.



### Soudní jednání

U soudu pomáhají tvým rodičům, aby se dohodli. Víme, že je to pro tebe těžké. Pro soudce je tvůj názor důležitý. Soudce zajímá i tvé přání. Vyjádřením svého názoru a přání nerozhoduješ. Soudce musí zjistit přání a názory tebe, mámy, táty a tvého zástupce. Soudce se může ptát i jiných lidí. Může se ptát třeba babičky s dědou. Často se stává, že lidé mají různé názory. Některé situace jsou hodně složité. Může trvat dlouho, než soudce zjistí, co potřebuje. Nakonec soudce vše pečlivě promyslí a rozhodne. Všem napíše, jak rozhodnul a proč. Když se rozhodnutí soudce mámě, tátovi nebo tobě nelíbí, můžete se odvolat. Jednání pak probíhá u odvolacího soudu.



Když se rodiče rozejdou:

### NEMŮŽEŠ ZA TO

Žádné dítě nikdy nenese vinu za rozchod svých rodičů. Nemůžeš zabránit jejich rozhodnutí, ani když budeš méně zlobit, více pomáhat, lépe se učit ...



### MÁŠ PRÁVO

#### ... ZŮSTAT DÍTĚTEM

Jsi dítě, ne malý dospělý. Máš zodpovědnost jen sám/sama za sebe. Nemusíš být silný a statečný, nemusíš všechno zvládnout, nemusíš se postarat o rodiče. Zůstaň dítětem a dospělácké starosti nech na dospělých – oni to nějak zvládnou.



### SMÍŠ MÍT RÁD OBA STEJNĚ

Máš právo mít rád oba rodiče, přestože oni už se rádi nemají. A i když se jeden na druhého třeba zlobí.



### ... NA BEZPEČÍ

Úkolem tvých rodičů je, aby ti ho zajistili. Mnohé pro sebe můžeš udělat i ty sám/sama: hraj si, čti si, hýbej se, odpočívej, dělej co tě baví, buď s kamarády, babičkou, tetou, sestřenicí – buď s lidmi, se kterými se cítíš dobře a v bezpečí.



### NEJSI NA TO SÁM

Hodně dětí prožívá právě teď to, co ty, možná někdo z tvých spolužáků, příbuzných nebo tvoji kamarádi. Je dobré o tom mluvit, zjistit, jak to prožívají oni. Neboj se zeptat.



### ... VĚDĚT, CO BUDE DÁL

Možná máš strach a potřebuješ vědět, co se bude dít dál. S kým budeš zítra, co budete dělat za týden, na co se máš připravit, na co se můžeš těšit. V tvém životě se možná v poslední době stalo tolik změn, že je někdy fajn mít také něco, co je pravidelné a jasné a co se nemění. Neboj se to chtít.



### TVÉ POCITY JSOU V POŘÁDKU

... ať jsou jakékoliv. Pocity jsou důležité, umožňují nám prožívat všechno, co se děje. Můžeš být smutný nebo naštvaný, že se rodiče rozešli. Můžeš se bát, co bude dál, nebo cítit úlevu, když se rodiče nehádají. A třeba i radost, když na chvíli na všechno zapomeníš a jenom si hraješ s kamarádem. Můžeš mít i hodně pocitů najednou, to se stává.



### ... NA SVŮJ ČAS

Čas na to, být dítětem, na hraní, na učení, na snění, lenošení či sport. Je tvůj, nemusíš ho věnovat rodiči, který se cítí opuštěný. Když jsi s mámou, nemusíš myslet na tátu – užij si čas s ní. A když jsi s tátou, nemusíš myslet na mámu – užij si čas s ním.



### ... ŘÍKAT CO SI PŘEJEŠ

Říkej rodičům, co chceš a co ne. Nemusíš vědět, proč to tak chceš nebo ne, prostě to tak cítíš a neboj se to říct. I kdyby to možná nešlo zařídit tak, jak ty si přeješ, je důležité si o všem s rodiči popovídat a zkusit najít nejlepší řešení.